

› Selectiecriteria rijpaardhengsten

Wat WANNEER (en vooral) WAAROM?

De hengstenselectie van het KWPN staat bekend als streng. Alleen de allerbeste hengsten krijgen hun dekbrevet. Gezondheid staat hoog in het vaandel, dus ook hierop worden de dekhengsten in spé uitvoerig gecontroleerd. Maar wat zijn de eisen precies waaraan een goedgekeurde hengst moet voldoen en met welk doel worden deze hengsten langs deze meetlat gelegd?

Tekst: **CHARLOTTE DEKKER** — Beeld: **DIRK CAREMANS E.A.**

Het selectietraject begint bij de aanmelding en loopt tot aan de goedkeuring. Voor dit artikel vroegen we Wim Versteeg, seniorinspecteur hengstenselectie, naar de selectie van de rijpaardhengsten. “Uitgangspunt voor de hele hengstenselectie is het beleidsstuk waarin de kernpunten staan beschreven waar we met de fokkerij naar toe willen. Centraal daarin staat het KWPN-fokdoel, wat kort gezegd inhoudt dat we gezonde paarden willen fokken die op Grand Prix-niveau in de dressuur- of springsport kunnen- en willen presteren, waarbij we iedere generatie beter willen krijgen dan de vorige. Dit beleidsstuk, dat wordt vastgesteld in de Fokkerijraad en vervolgens wordt goedgekeurd door het Algemeen Bestuur, is de leidraad voor de hengstenkeuringscommissies.”

Sportboek

De hengstenkeuringscommissies voor dressuur- en springpaarden zien honderden hengsten in Ermelo, en daarna nog een heel groot aantal in 's-Hertogenbosch. De hengstenkeuringscommissie krijgt in de eerste bezichtiging al heel veel informatie over de hengsten vanuit de afdeling Inspectie. Wim Versteeg: “Zij weten dan al de test- of sportresultaten en de stokmaat van de moeder, van de grootmoeder en overgrootmoeder, maar ook hoeveel nakomelingen deze merrie heeft gehad en het aantal sportpaarden die daaruit zijn gekomen. De eigenaar kan zelf ook informatie aanleveren bijvoorbeeld als een moeder nakomelingen heeft gehad die in het buitenland in de sport lopen, maar die niet bij de FEI zijn geregistreerd. Als hij via de sportbond van dat land een sportstand kan overhandigen, dan wordt dat gecheckt en kan dat worden meegenomen in de beoordeling van de hengst.”

De eerste keer dat de commissie de hengst op het straatje ziet wordt de hengst ook lineair gescoord door één van de inspecteurs. “Hun bevindingen komen ook weer bij de hengstenkeuringscommissie terecht. Die maakt op haar beurt haar eigen aantekeningen dat allemaal wordt vastgelegd in het zogenaamde ‘sportboek’. Elk moment in het selectieproces worden die aantekeningen aangevuld. Zo geeft de commissie iedere hengst punten voor de drie gangen, bij een dressuurpaard ook voor de houding en de springpaarden krijgen daarnaast een cijfer voor de reflexen, techniek en vermogen en uiteraard krijgt elke hengst ook een cijfer voor het exterieur.” Deze cijfers worden ook weer gebruikt bij de berekening van de fokwaarden.

Na de eerste bezichtiging in Ermelo wordt een eerste selectie gemaakt, waarna op de KWPN Stallionshow in 's Hertogenbosch de tweede en derde bezichtiging volgen. Hier krijgen de allerbeste hengsten een ticket voor het verrichtingsonderzoek dat plaats vindt op het eigen KWPN-centrum in Ermelo. Naast aanleg voor de sport wordt ook streng geselecteerd op correctheid, exterieur en karakter. We zetten de criteria op een rij.

Tijdens het verrichtingsonderzoek worden de hengsten getest op karakter en instelling.

Durco de Vries

FUNCTIONEEL EXTERIEUR EN CORRECTHEID

WANNEER:

Eerste bezichtiging, voorafgaand aan het vrijbewegen/vrijspringen en speelt daarna op elk moment in het selectieproces een medebepalende rol.

WAAROM:

Een goede constitutie, oftewel een gezonde lichamelijke gesteldheid is van groot belang voor een sportpaard. Om diezelfde reden proberen we ook het exterieur, oftewel de bouw van een paard, zoveel mogelijk af te stemmen op het doel waarop de hengst is gefokt. Want hoe beter het lichaam is afgestemd op het doel, hoe makkelijker het gevraagde kan worden gedaan. En

zeker net zo belangrijk: met minder kans op blessures en met méér plezier in het werk. Om die redenen zijn we ook kritisch op afwijkende beenstanden en -hoefvorm, omdat die een nadelige invloed kunnen hebben op de belastbaarheid en duurzaamheid van het paard. Een hengst kan foktechnisch nog zó interessant zijn, als hij exterieurmatig iets heeft wat we niet willen in de fokkerij, dan wordt hij in de eerste bezichtiging afgewezen. Het exterieur verandert immers niet meer, dus voor zo'n hengst valt dan het doek. Er zijn wel eens hengsten goedgekeurd met een bemerking op de bewegingsafloop. De criteria zijn hiervoor in principe gelijkwaardig als bij de merrieselectie. De hengstenkeuringscommissie kan bij hoge uitzondering een hengst toch goedkeuren met bemerkingen wanneer

de hengst foktechnisch heel interessant is of over een buitengewone goede natuurlijke aanleg beschikt voor dressuur of springen. Daar neem je een zeker risico mee, maar de hengstenkeuringscommissie doet dit alleen als zij denkt dat de hengst de fokkerij vooruit kan helpen. Bij goedkeuring wordt dit wel gecommuniceerd. Fokkers die een correcte merrie hebben en die willen proberen of de hengst zijn de sterke eigenschappen doorgeeft, die kunnen ermee dekken. Blijkt op de afstammelingenkeuring dat de hengst zijn incorrectheid extreem doorfokt, dan kan dat natuurlijk consequenties hebben, dan kan zo'n hengst uit de fokkerij worden gehaald.

VRIJBEWEGEN / VRIJSPRINGEN

WANNEER:

In de eerste en tweede bezichtiging.

WAAROM:

Bij het vrijspringen en vrijbewegen beoordeelt de hengstenkeuringcommissie de bewegingsvorm en houding bij de dressuurhengsten en bij de springhengsten de wijze van galopperen en springen in vrijheid.

Dát wat een hengst van nature heeft kan hij doorgeven aan zijn kinderen. Er wordt vooral gekeken naar de houding, bewegingsafloop en het lichaamsgebruik. Wat we willen zien is een soepele, gemakkelijke en correcte manier van bewegen met gedragenheid. Het vermogen om tot dragen te komen is namelijk essentieel voor een dressuurpaard en bij de springpaarden geldt

dit vooral voor de galop. De hele africhting van paarden is gericht op het gymnasticeren van het lichaam om daardoor optimale resultaten in de sport te kunnen krijgen. Een natuurlijke balans in de beweging is daarbij noodzakelijk. Bij een dressuurpaard is de houding van belang en de wijze waarop het achterbeen onder de massa wordt gezet. Niet alleen de beweging op de lange zijde in de kooi is belangrijk, juist de mate van remmen en weer vertrekken geeft belangrijke informatie over de aanleg tot dragen. Voor springpaarden geldt dat de achtjes die worden gevraagd voorafgaand aan het vrijspringen, goed laten zien of de hengst makkelijk changeert en zijn balans houdt in de wending. Vaak denkt men

Bij aanlevering aan de aanlegtest worden de hengsten klinisch gekeurd en wordt beoordeeld of ze trainbaar zijn.

dat de sprong op de laatste oer bepalend is, maar juist de eerste twee sprongen laten zien hoe goed een paard kan taxeren en of hij ook op een lage hindernis zijn lichaam op de juiste wijze gebruikt.

STOKMAAT

WANNEER:

In de eerste bezichtiging: een hengst moet om doorverwezen te worden naar de tweede bezichtiging een stokmaat hebben van ten minste 1.60m.

WAAROM:

De sport vraag om paarden met maat, zeker de dressuursport. Hengsten met een royale stokmaat worden door de fokkers

sneller gebruikt. De stokmaat van het gemiddelde sportpaard is rond 1.64m. Een 2.5 jarige hengst zal natuurlijk nog wel een paar cm groeien, maar de lijn in de eerste bezichtiging is dat getalenteerde hengsten van 162, 163 cm. wel een aanwijzing voor de tweede bezichtiging kunnen krijgen, maar dan zullen ze in 's-Hertogenbosch wel moeten overtuigen.

MOEDERLIJN

WANNEER:

In de tweede bezichtiging is de moederlijn een hard criterium, in de eerste bezichtiging wordt de moederlijn alleen positief meegenomen. Dit houdt in dat een heel interessant gefokte hengst die 'normaal' presteert, toch op basis van zijn moederlijn doorverwezen kan worden naar de tweede bezichtiging in 's-Hertogenbosch. Springt/beweegt hij daar op hetzelfde niveau als in de eerste bezichtiging, dan valt vaak het doek. Presteert hij beter, dan wordt er een nieuwe afweging gemaakt. Iedere moederlijn is ooit ontstaan, dus een extreem getalenteerd paard uit een zwakkere moederlijn kan een uitnodiging krijgen voor het verrichtingsonderzoek. Om goedgekeurd te worden zal hij daar dan wel moeten overtuigen in zijn natuurlijke aanleg en hoge cijfers moeten behalen.

WAAROM:

Doelstelling is dat je hengsten in het verrichtingsonderzoek wilt proberen waarvan al bekend is dat de stam - en met name de directe moeders - sportpaarden brengen: dan heb je een grotere kans dat de hengst in kwestie zelf ook sportpaarden brengt. Met de informatie van drie of vier generaties moeders weet je veel over de vereringskracht en kwaliteit van de stam en de specifieke moeder. Komen er uit de moeder, of de grootmoeder, of de overgrootmoeder voldoende sportpaarden die Z dressuur of hoger of 1.30 springen of hoger hebben gelopen? En op welk niveau zijn ze zelf eventueel gestart? Z2 of Grand Prix maakt natuurlijk ook verschil.

Ook de predicaten in de moederlijn zijn van groot belang. Predicaten als preferent en prestatie geven aan dat de bewuste merrie positief vererft met nakomelingen die het goed hebben gedaan in enerzijds ons keuringssysteem (preferent) en anderzijds de sport (prestatie). Bij de beoordeling van de moederlijn wordt goed gekeken naar de aantallen nakomelingen: Zijn er één of weinig nakomelingen, dan kun je er een hengst natuurlijk niet nadelig op beoordelen. Ook andere informatie uit de moederlijn kan worden meegenomen. Stel, achter een hengst van 1.67m. zitten vier moeders van 1.60m., dan wordt

Met (top)sport als fokdoel worden de hengsten uitgebreid getest op hun natuurlijke aanleg voor wat betreft houding, bewegingsafloop en het lichaamsgebruik op de sprong.

de hengst daar niet meteen op afgerekend, maar de commissie neemt in haar afweging wel mee dat er kennelijk niet veel maat zit in de moederlijn.

DE HENGSTENMOEDER ZELF

WANNEER:

Voor de eerste bezichting wordt de kwaliteit van de moeder al onderzocht op basis van de informatie uit bijvoorbeeld stamboekopname en merrietesten.

Tussen de eerste en tweede bezichting worden er ook veel moeders van hengsten bij de fokkers/eigenaren thuis bekeken. Hengstenmoeders die prediëaten hebben of die zijn opgenomen in het stamboek met 70 punten of meer, daar weten we al voldoende van. Maar van veulenboekmerries (die dus niet in het stamboek zijn opgenomen), register A-merries of buitenlandse merries die in Nederland staan én de moeders die in het stamboek zijn opgenomen met 65 punten of minder: die worden bezocht en daarvan wordt een moederrapportage gemaakt. Tussen de eerste en tweede bezichting wordt van buitenlands geregistreerde hengsten of moederlijnen die hun oorsprong vinden in het buitenland bij de betreffende stamboeken informatie opgevraagd, zoals aanvullende sport- of keuringsgegevens van de betreffende moederlijnen.

Ook merries in het grensgebied worden beoordeeld tijdens deze periode. Moeders die verder weg in het buitenland staan worden vanuit kostenbeheersing pas bezocht wanneer hun zoon wordt aangeboden voor het verrichtingsonderzoek.

De stamboekmoeders die 70 punten of meer hadden op de stamboekopname worden thuis bezocht door de inspecteurs als hun zoons deelnemen aan het verrichtingsonderzoek. Deze moederrapportages worden bij goedkeuring van de hengst gepubliceerd.

WAAROM:

De kwaliteit van de moeder van potentiële dekhengsten is van enorm belang. We zijn bezig met fokkerij te bedrijven en alles is erfelijk. Dus negatieve punten van een merrie kunnen van grote invloed zijn. Heeft een merrie bijvoorbeeld een afwijkend spronggewricht, is ze te klein of heeft ze een onvoldoende model dan zal dat grote consequenties hebben voor de hengst. De fokkerij internationaliseert enorm en door de inzet van goedgekeurde hengsten vanuit heel Europa worden de verschillen tussen stamboeken kleiner. Om toonaangevend te blijven zal het verschil met name gemaakt moeten worden door alleen te fokken met de allerbeste merries en hengsten te gebruiken waar zoveel mogelijk van bekend is en die gefokt zijn uit kwaliteitsvolle merries.

70 punten is de norm voor het sterpredicaat, dus van een moeder die deze score behaalde weet je dat het een correcte merrie betreft. Heeft een moeder 65 punten of lager gehaald, dan kan dat met een reden zijn waardoor we de hengst niet in onze fokkerij willen. Die moeders worden bezocht en de inspecteur maakt dan een beschrijving van onder meer het exterieur, hij meet de stokmaat, en legt eventuele afwijkingen vast. De merrie wordt beoordeeld op de straat (stap en

draf) en indien mogelijk in vrije beweging. Stel de hengst heeft iets ongelijke voeten en de moeder heeft heel duidelijk ongelijke voeten, dan is dat bijvoorbeeld een zorgpunt en ter beoordeling aan de hengstenkeuringscommissie. Ook wordt gevraagd naar beeldmateriaal vanuit de tijd dat de merrie eventueel in de sport liep of op een keuring verscheen. Een merrie kan in de loop der jaren enorm veranderen, en haar verschijning op oudere leeftijd kan een vertekend beeld schetsen van haar oorspronkelijke exterieur. Daarom wordt bijvoorbeeld bij een oudere merrie met een sterk gezonden bovenlijn aangegeven dat deze is beoordeeld op de leeftijd van bijvoorbeeld 21 jaar.

BLOEDVOERING

WANNEER:

De bloedopbouw van de hengst telt in de eerste bezichting, zoals eerder al vermeld, alleen in positieve zin mee, vergelijkbaar dus aan de moederlijn. Als een hengst met top exclusief bloed een matige verrichting laat zien in de tweede bezichting, dan gaat de hengstenkeuringscommissie weer alles afwegen. Als ze hem eigenlijk toch heel graag een kans willen geven, omdat hij wel echt de potentie lijkt te hebben en je wilt zien of hij zich positief doorontwikkeld, dan kan hij bij twijfel toch aangewezen worden voor het verrichtingsonderzoek. Daar kan hij onder het zadel worden getest, en dat ligt toch dicht bij het fokdoel: de sport. Valt hij onder het zadel tegen, dan zal het onderzoek worden beëindigd.

WAAROM:

Bloedvoering is heel bepalend, je wilt enerzijds putten uit de vijver van bewezen hengsten waarbij de kans groot is om succesvolle nakomelingen te krijgen. Anderzijds wil je jonge hengsten - waarvan de eerste jaargangen de leeftijd hebben voor de hengstselectie - de kans geven: je kunt dan toetsen of ze qua vererving aan de verwachtingen voldoen en we maken snellere stappen voorwaarts in de fokkerij door de inzet van jonge hengsten. Immers die zijn als het goed is weer een slag beter dan hun ouders. Elke bewezen hengst is óóit een jonge hengst geweest!

Buitenlands bloed is sowieso interessant, omdat we hiermee genen willen binnenhalen die we in onze KWPN-fokkerij nog niet in grote mate voorradig hebben. Tevens bieden we zo de fokkers hengsten die bij kunnen dragen aan bloedspreiding. Met name bij de dressuurpaardenfokkerij - waar de beschikbare genenpoel beperkter is dan bij de springpaarden - is in het kader van verwantschap en inteelt 'nieuw bloed' aantrekkelijk. Een hengst die al een grote invloed heeft in de fokkerij en waarvan opnieuw een zoon wordt aangeboden, zal dan ook meer moeten overtuigen dan een hengst die heel exclusief bloed heeft of een hengst die uit de eerste jaargang(en) komt van een hengst.

GENOOMFOKWAARDE OSTEOCHONDROSE

WANNEER:

Voorafgaand aan de tweede bezichting moet de genoomfokwaarde voor osteochondrose bekend zijn. Deze genoomfokwaarde is niet bekend bij de hengstenkeuringscommissie en geen enkele hengst valt in 's-Hertogenbosch af op zijn genoomfokwaarde voor osteochondrose. Pas tijdens het verrichtingsonderzoek wordt dit bij de hengstenkeuringscommissie bekend en wordt dit mede een onderdeel van de totale afweging.

WAAROM:

De gezondheid van het paard is belangrijk voor het welzijn van het dier, maar vertegenwoordigt ook een economische waarde voor de fokker of eigenaar van het paard. Om goed te kunnen functioneren in de sport is een paard dat vrij is van gebreken sterk in het voordeel. Osteochondrose (OC) is een gewrichtsaandoening. In het kader van duurzaamheid en welzijn is het terugdringen van OC dan ook van groot belang. En dus wil je graag hengsten inzetten met aanleg voor een goede OC-gezondheid ten opzichte van de KWPN-populatie (lees: een fokwaarde van 96 of hoger). Hengsten hebben een grote genetische invloed op de populatie en het is daarom een logische keuze om juist aan die groep dieren strenge eisen te stellen.

De genoomfokwaarde is de waarde die wordt gegeven aan de mogelijke gevoeligheid voor vererving van osteochondrose. Hengsten met een genoomfokwaarde van 95 of lager kunnen goedgekeurd worden als zij duidelijk compenseren, dus opvallend veel natuurlijke aanleg in het verrichtingsonderzoek laten zien. Tenslotte is sport het hoofddoel en osteochondrose is een nevendoeel.

RÖNTGENOLOGISCHE EISEN

WANNEER:

Alle hengsten die deelnemen aan de tweede bezichting zijn röntgenologisch onderzocht voor wat betreft het straalbeen en spat. Om deel te nemen aan de derde bezichting moeten ze aan de reglementair vastgestelde eisen voldoen. Dat houdt in: röntgenfoto's die vallen in klasse 1 of 2 van de straalbenen van beide voorbenen en röntgenfoto's die vallen in klasse 1 of 2 voor spat.

WAAROM:

De belangrijkste doelstelling van het KWPN is om paarden te fokken die op het hoogste niveau in de sport kunnen presteren. Uiteraard gaan daar de nodige jaren van training aan vooraf. En, we willen niet alleen dat die paarden het hoogste niveau bereiken, maar ook dat ze daarin voor een langere tijd

actief blijven. Gezonde en niet-bleesure gevoelige paarden hebben dan een voor-sprong. Je wilt dus fokken met hengsten die deze erfelijke aandoeningen niet of nauwelijks vererven. In het verleden was hoefkatrolontsteking één van de grotere redenen van uitval van sportpaarden. Door de strenge selectie van de afgelopen jaren is dit probleem enorm teruggedrongen. Voor spat geldt hetzelfde; ook deze aandoening – in het spronggewricht – wil je niet in de fokkerij en dus neem je dit mee in de selectie.

VERWACHTINGSWAARDE

WANNEER:

De verwachtingswaarde is geen hard criterium, maar wordt wel nadrukkelijk meegenomen in de tweede bezichting. In principe is de ondergrens een verwachtingswaarde van 120. In bijzondere gevallen kan een hengst aangewezen worden met een lagere verwachtingswaarde. Dit speelt vooral wanneer er veel Engels volbloed in de afstamming zit, of de afstamming nog weinig relatie heeft met de KWPN-populatie.

WAAROM:

Tweederde van de populatie heeft een fokwaarde tussen de 80 en de 120 punten: dat geeft zeg maar 'een gemiddeld paard'. Van een hengst wil je dat hij de populatie kan verbeteren. Wanneer een hengst een fokwaarde tussen 120 en 140 heeft, dan wordt er van uitgegaan dat hij een positieve invloed zal hebben, een hengst met een fokwaarde van 140 of meer kan als een veelbelovende vererver worden gezien. Wel is het zo dat de hengstenkeuringscommissie altijd meeneemt dat een fokwaarde wordt opgebouwd uit verschillende facetten en je deze daarom goed moet interpreteren. Hengsten als Jazz hebben een grote invloed gehad op onze fokkerij en deze heeft een hoge fokwaarde met een hoge betrouwbaarheid. Maar stel je hebt een hengst met een vader uit Zuid-Amerika, waardoor je weinig verwante paarden hebt in onze populatie, dan kan zo'n paard om die reden een lage verwachtingswaarde hebben. Ook een Engels volbloed trekt de gemiddelde fokwaarde naar beneden, maar we willen wel bloed in fokkerij. Dus de fokwaarde wordt altijd bekeken in relatie tot het individuele paard zelf. Een foktechnisch interessant paard met veel kwaliteit en een lage fokwaarde door bovenstaande oorzaken kan dus worden goedgekeurd.

CORNAGE

WANNEER:

De hengsten moeten voor aanvang van het verrichtingsonderzoek voldoen aan de normen voor cornage.

WAAROM:

Bij cornage is er sprake van een verlamming van de stemband van het paard. Het is herkenbaar aan de fluitende of piepende geluid dat te horen is wanneer het paard inademt tijdens inspanning. Een ernstige vorm van cornage tast door de versmalling van de luchtweg het uithoudingsvermogen van het paard aan. Opereren is – hoewel ingrijpend – een optie en mag volgens het Wettelijk Ingrepenbesluit van 1996 alleen worden uitgevoerd als er een medische noodzaak aanwezig is. Deze aandoening is daarom niet wenselijk in de fokkerij, en is door de strenge selectie al sterk teruggedrongen.

SPERMAKWALITEIT

WANNEER:

Een onderzoek naar het geslachtsapparaat en spermaonderzoek dient te worden uitgevoerd na 1 september van het jaar waarin het betrokken paard de leeftijd van twee jaar bereikt. De uitslagen moeten bekend zijn bij aanvang van het verrichtingsonderzoek. De hengst moet twee testikels hebben, waarbij er niet te grote verschillen in grootte mogen zijn. Het sperma wordt beoordeeld op het tnb-getal (totaal normaal bewegende zaadcellen), het percentage levende zaadcellen en het percentage normaal gebouwde zaadcellen. De kwaliteit wordt vervolgens gekwalificeerd als onvoldoende, matig, voldoende en goed. Onvoldoende valt af. De kwaliteit van het sperma wordt gepubliceerd bij goedkeuring van de hengst.

WAAROM:

De spermakwaliteit is belangrijke informatie voor de merriehouder. Een gezond veulen krijgen is afhankelijk van meerdere factoren. Stel een merrie wordt moeilijk drachtig, dan is het voor de fokker raadzaam om een hengst te kiezen met een goede spermakwaliteit. Dit om de kans van slagen te vergroten.

GEZONDHEID/TRAINBAARHEID

WANNEER:

Bij aanlevering voor het verrichtingsonderzoek.

WAAROM:

Als de hengsten worden aangeleverd voor het verrichtingsonderzoek vindt ter plaatse ook een klinische keuring plaats door de dierenarts om te kijken of de hengsten trainbaar zijn. Zij beluistert het hart en de longen, kijkt naar mond, ogen en benen. De hengst wordt ook beoordeeld tijdens het lopen op de rechte lijn en op de volte, beide op

een harde ondergrond. Uiteraard mogen alleen fitte en gezonde hengsten deelnemen aan het verrichtingsonderzoek.

zijn en in 25% van de gevallen “lijder” zijn. Deze laatste groep zal dus resulteren in aborteren, vroeggeboorte of geboren worden met afwijkingen.

WFFS

WANNEER:

De status van een hengst voor WFFS (wel of geen drager) wordt gepubliceerd bij eventuele goedkeuring.

WAAROM:

Het WFFS, het Warmblood Fragile Foal Syndroom, is een erfelijke aandoening. Een drachtige merrie die drager is van het WFFS-gen kan aborteren, het veulen kan te vroeg worden geboren en/of geboren worden met afwijkingen. Als een hengst drager is, dan dient een fokker hiervan op de hoogte te zijn, zodat hij hier bij zijn hengstenkeuze rekening mee kan houden. Wanneer een drager met een niet-drager wordt gekruist, dan komt er nooit een ziek veulen uit voort, hiervoor zijn twee dragers nodig. Wel geeft het kruisen van een drager met een niet-drager 50% kans op een drager als nakomeling, en 50% kans op een ‘vrije’ nakomeling. Bij de combinatie drager x drager zal het resultaat zijn dat het veulen in 50% van de gevallen ook drager is, in 25% van de gevallen géén drager

KARAKTER

WANNEER:

Tijdens het verrichtingsonderzoek.

WAAROM:

Tijdens het verrichtingsonderzoek worden de hengsten eveneens beoordeeld op hun natuurlijke aanleg voor de dressuur- of de springsport, alleen nu onder het zadel. Maar in Ermelo wordt ook heel nadrukkelijk getest op karakter en instelling, buitengewoon belangrijke aspecten voor een sportpaard. Paarden met een meewerkend gedrag, dus een goede instelling zullen de ruiter helpen wanneer het er écht op aan komt. Deze eigenschap is uitermate belangrijk voor het hedendaagse dressuur- of springpaard. En een paard kan nog zó getalenteerd zijn, als hij het werk simpelweg niet wil doen, dan worden ruiter en paard daar beiden niet blij van. Op het moment dat een hengst in de test duidelijk karakter- of instellingsproblemen vertoont, dan wordt het onderzoek beëindigd. Want een fokker mag van ons verwachten dat wanneer het KWPN een hengst goedkeurt, dat die hengst een goede rijdbaarheid heeft en een goede instelling, uiteraard in relatie tot de leeftijd van de hengst. Dit laatste houdt in dat er wel rekening wordt gehouden met het feit dat we in Ermelo jonge hengsten testen, die best een keer baldadig mogen zijn. Maar een hengst met een karaktertrek die we niet in de fokkerij willen, die wordt niet goedgekeurd en gaat vroegtijdig naar huis. ●